

Gospod Doropoljski!

Danes sem tukaj na krasnem Bledu. Lepo je gledati na jezersko gladino. Zvonimo z zvončkom. Pri tej priliki se spominjam sotrudnikov ljubega mi „Zvončka“ v Ljubljani. Pri Mariji sem se spomnil v molitvi tudi na Vas, gospod, težko pričakujočo prihodnje „Zvončkove“ številke.

Pozdravlja Vas

Avgust Tancar
z Jesenic.

Odgovor:

Ljubi Avgust!

Lepa Ti bodi hvala v imenu vseh, ki si mislil nanje, ko si se na Blejskem otoku v molitvi klanjal nebeški Gospé! Pravijo, da se izpolni vsaka želja tistemu, kdor jo goji v svojem srcu takrat, ko pozvanja z zvončkom v cerkvi na Blejskem jezeru. Naj se zgodi tako s Tvojimi željami, ki so se — kipeč proti nebu — prijazno in ljubeče oklepale tudi našega „Zvončka“!

Čestiti gospod Doropoljski!

S prvo besedo Vas prav lepo pozdravljam. — Hočem vam napisati nekaj vrstic, ako bi hoteli deti v svoj kotichek. Čitam jako rada, najljubši pa mi je Vaš „Zvonček“. Stara sem 10 let in pol. V šolo hodim 6. leto. Naša šola ima VI razredov in eno paralelko. Jaz hodim v IV. raz. 2. oddelek. Ker pa dobivamo v šoli knjige, je med njimi tudi mnogo „Zvončkov“. Učim se rada. Učimo se raznih predmetov, tudi zemljepisa, zgodovine, branja in petja. Imam sestro, ki se v šoli tudi pridno uči.

Srčno Vas pozdravlja vdana Vam

Marija Bezjakova-Kordiševa,
v Malem logu pri Loškem potoku
(Dolenjsko.)

Odgovor:

Ljuba Marija!

Veš, kaj Ti povem? Da bi kot učenka 2. oddelka IV. razreda vendarle lahko malo lepše pisala! Vrste in črke stoje tako križem-

kražem, kakor bi bile skregane med seboj. Sama praviš, da se rada učiš — no, pa se še lepopisja uči! Saj ni kdove kako težko. Treba je le nekoliko potrpljenja in dobre volje — pa pojde!

*

Cenjeni g. Doropoljski!

Dovršila sem II. razred Mladike. Ker sem imela v I. polovici prav dobro izpričevalo, mi je papa naročil „Zvonček“. Obljubil mi je, če se bom še nadalje pridno učila, da me vzame v počitnicah na Laško. Tu Vam pošiljam svoj dnevnik, ki sem ga pisala v zasedenem Čedadu.

Srčno Vas pozdravlja

Vera Dostalova,
učenka III. r. Mladike v Ljubljani.
Moje dnevnik.

Čedad, 14. VII. 1918.

Včeraj sem se pripeljala s papanom v Čedad. Komaj sem že čakala, kdaj se odpeljem iz Ljubljane. Na kolodvor je naju spremlila mamica. Ob pol 8. uri zjutraj sva se odpeljala z brzovlakom. Bil je lep dan. Med vožnjo sem vedno gledala skozi okno.

Najprej smo se peljali čez Ljubljansko barje. Potem je vozil vlak čez velik most pri Borovnici. Tak most imenujemo viadukt. Kmalu potem smo prišli na Kras. Tam je veliko kamenja, pa malo rodovitne zemlje in malo vode. Videla sem iz vlaka Postojno, kjer mi je papa pokazal, kje se nahaja znamenita podzemeljska jama. Kmalu smo bili v Št. Petru. Tam je velik kolodvor. Potem se je vlak ustavil v Divači, v Sežani in na Občinah. Potem smo prišli v Nabrežino. Tukaj sem videla prve razstreljene hiše. Kmalu za kolodvorom sem prvič v življenju zagledala morje. Najprej sem mislila, da je nebo. Na morju sem videla ladje jadnice. Misliła sem, da so ptiči.

Pri Trziču (Monfalcone) smo prišli blizu morja. Mesto je popolnoma v razvalinah. Od tu smo se obrnili proti Gorici. Ves čas sem videla ob progi strelske jatke in žične ovire. Kmalu sem videla Sočo. Potem smo prišli v Gorico. Bila je huda vročina. Na kolodvoru

sem pila vodo. Bila je jako gorka. Okolica Gorice je vsa razrušena, posebno Podgora.

Ob eni popoldne smo prišli v Krmin (Cormons). Tukaj sva izstopila. Dalje sva se peljala z vozom. Na vozu je bilo jako vroče. Pri majhni reki je meja med bivšo Avstrijo in Italijo. Tam so stali orožniki, ki so pregledali potne liste. Dalje smo se vozili skozi laške vasi. Hiše imajo posebne oblike, namreč jako nizke strehe. Do Čedadu smo se vozili 2 uri.

Zvečer sem si ogledala mesto. Bila sem v mestnem parku in na kolodvoru. Tam sem videla topove, ki so jih uplenili avstrijski vojaki. V mestu je samo malo prebivalcev. Drugi so vsi zbežali pred avstrijskim vojaštvom noter v Italijo. Veliko hiš je popolnoma praznih. Nekatere so čisto razrušene in pogorele.

Danes sem bila pri vojaški maši v stolni cerkvi. Cerkev je čisto drugačna, kakor so naše cerkve. Ljudje so sedeli med mašo po stopnicah in po tleh. Danes zvečer smo naredili izlet v Prestento. Tam sem pila hladno vodo. Tukaj je huda vročina. Samo zvečer morem iti na izprehod.

Čedad, 16. VII. 1918.

Sedaj sem že tri dni tukaj, kjer je veliko sadja. Jedla sem: smokve, murve, hruške, maline, marelice, črešnje, jagode, slive. Posebno dobre so murve, ker so jako sladke. Na drevesih se tukaj glasi cikada. To je posebne vrste hrošč. Glasi se podobno kakor žaba. Videla je pa še nisem, ker jo je težko videti na drevesu. Tukaj je tudi veliko martinčkov. Tudi veliko lastovic leta po zraku. Skozi Čedad teče reka Nadiža. Laško se imenuje Natisone. Reka ima globoko strugo. Čez reko je lep, visok kamenit most. Danes dopoldne sem bila spodaj pri vodi. Reka je tako lepa kakor Soča. Teče čez globok slap ter se lepo peni. V reki so velike skale.

Stanujem v visoki hiši, ki so jo poškodovali avstrijski letalci, ko so bili še Lahit tukaj.

Čedad, 24. VII. 1918.

V sredo in četrtek v preteklem tednu sem bila v Kobariču. Peljala sem se z ozko tirno železnico do postaje Sužid. To železnico so naredili Italijani med vojno. Peljala sem se 2 in pol uri. Od postaje smo hodili še pol ure. Kobarič je lep slovenski trg. Tam je dolina Soče. Zvečer smo šli dol k reki. Soča teče po jako globoki strugi. Tam sem bila v strelskih jarkih in kavarnah. Na drugi strani Soče se vzdiguje Krn. Gori so se bojevali več kot 2 leti Avstriji in Italijani. Stanovala sem pri Gruntarjevih. Tam sem se igrala z Bekševo Anico. Njen oče je

prijatelj mojega papana. Drugi dan sem se peljala z avtom nazaj v Čedad. V Kobariču je dobra in hladna voda. Tukaj v Čedadu je jako gorka voda.

V nedeljo smo naredili izlet v Fojdo. Laško se pravi Faedis. Vozili smo se med samimi vinogradi in koruzo. V teh krajih je veliko koruze. V Fojdi sva bila v italijanski hiši. Tam smo jedli jajca in kruh. Tam so tudi slovenske vasi. Včeraj sem se peljala na avstrijska tla do reke Idrije. Laško se imenuje Judrio.

Čedad, 5. VIII. 1918.

Solnce je ravno vzhajalo, ko smo se odpeljali v Videm (Udine). S papanom sem šla na grad, s katerega se je lepo videlo mesto. Bila sva tudi pri gdč. Jerici Zemljarnovi in v kavarni. Vročina je bila jako huda, zato sem tudi bila vedno žejna. Gosenic je tam jako veliko. Ljudi je v Vidmu mnogo, a vendar ni tako prijetno kakor v Čedadu. Z električno sva se peljala na kolodvor. Tam sva počakala na voz, ki so nanj naložili blago. Nato sva sedla s papanom na voz.

Čedad, 11. VIII. 1918.

Peljali smo se na Staro goro (po laško Castelmonte). Pripeljali smo se do pod gore. Tam so izstopili papa in še dva druga častnika ter šli peš. Jaz pa sem se peljala. Osa je priletela v voz. Hitro sem skočila h kočijažu, vzela vojkne in bič v roke. Tako sem jaz kočirala. Ob potu so bile lepe slike, predstavljale so Jezusovo trpljenje. Ko je bila pot zopet ravna, so se papa in gospoda tudi peljali. Ko smo se pripeljali na Staro goro, smo najprej jedli. Potem smo šli v cerkev. Cerkev je jako lepa. Šli smo tudi v kapelo. Neki kapucin mi je dal za spomin sliko Stare gore.

Čedad, 20. VIII. 1918.

Danes smo se peljali v Gorico. Po poti bi kmalu zavozili v reko Idrijo, kjer je bil razdrt most. Morali smo se obrniti in peljati čez drug most. Spotoma smo videli tri lepo oblečena slovenska dekleta, ki so šla k sv. maši. Na nekem hribčku je tako lepo zvonilo, kakor že dolgo nisem slišala. Pripeljali smo se do reke Soče. Soča je lepa voda. V Soči so bile razbite ladje. Hiše so tam razstreljene. Na Podgori je padlo veliko vojakov. Prišli smo v Gorico. Šli smo v hotel „Pri pošti“. Potem sva šla s papanom kupit grozdja. Bila sem ves dan v Gorici. Po kosilu sem se peljala k Stresovim. Zvečer smo se odpeljali. Ko je bila že tema, sem videla žaromet. V Krminu smo se ustavili v kavarni. Potem smo se odpeljali dalje. Papa me je ogrnil s kocem in sem zaspala. Blizu doma sem se zbudila.

Trst, 26. VIII. 1918.

Prav težko sem se odpeljala iz Čedad. Peljala sem se s papanom v Trst. Stanovala sva v hotelu „Balkan“. Trudna sem bila, preden sem prišla v sobo, ker je bila tako visoko. Bilo je že zvečer, ko sva prišla v Trst. Zjutraj sva šla k morju. Videla sem veliko ladjo, ki je v mirnem času plula v Ameriko. Pripeta je z veliko verigo, ki je debelejša od moje roke. Videla sem ladje, ki vozijo kakor avto. Popoldne sem se šla v morje kopat. Morje je slano. Zvečer sva zamudila vlak. Meni je bilo ljubo, da sem še ostala v Trstu. Zvečer sem šla zopet k morju, ki se je svetilo kakor zlato.

Odgovor:

Ljuba Vera!

Priobčujem Tvoj dnevnik, da tudi drugi koticarji zvedo, koliko sveta si videla. Marsikdo Te bo zavidal. Vkljub strašni vojni dobi Ti vendarle ostane prijeten spomin do konca dni!

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Sestavila sem to-le povest:

Kako sta pajek in polž potovala.

Bil je pajek in polž. Pajek je bil pri polžu v službi. Pajek je pridno delal, zato ga je polž rad imel. Nekoč si pa polž izmislil, da gre na potovanje. Pa res se napoti in pajku reče, da naj bo le priden doma. No, pa gre. Pajek je pa rekel: „Jaz pa tudi ne останem doma!“ Pa tudi gre z doma. Na poti sreča mravljo; mravlja ga vpraša, kam gre. Pajek pa reče: „Potujem!“ ter gre naprej. Polž pa pride do hotela in tam prenoči. Pajek pride tudi do hotela, ko je bil polž še tam. Polž ga zagleda ter reče: „Kaj ti nisem rekel, da bodi doma? No, naj bo!“ In gresta domov. Ko prideta domov, pa reče polž pajku: „Kje je pa ključ?“ Pajek se oglada od vseh strani ter mu reče: „Izgubil sem ga!“ Polž hitro pošlje po ključalničarja, da pride. Pajek gre ter ga dobi. Ključalničar — rak je bil obložen s kladivi, ključi ter kar ima ključalničar še orodja za potrebo, in je odprl vrata. Ko prideta polž in pajek v sobo, kaj zagledata? Miši okolo mize skačejo. Kar obstala sta od strahu.

Vanda Uhlifeva
v Ljubljani.

Odgovor:

Ljuba Vanda!

Objavljam tvojo „povest“, ki je pravzaprav basen, ker nam pripoveduje o živalih,

ki govorijo, delajo in se vedejo kakor ljudje. V tej basni si nameravala pokazati, da je res, kakor pravi narodna prislovica: „Kadar ni mačke doma, miši plešejo!“ (Kadar mi zopet pišeš, piši vsaj za spoznanje lepše!).

*

Dragi gospod Doropoljski!

Kmalu bo konec šolskega leta, in ob koncu priredimo šolsko veselico. Veselico vodijo gospod Trobec, ki nas uči petja, gospodična Birsova, ki nas uči rajanja, in gospodična Pahorjeva, ki vodi igre. Moja dobra učiteljica se zove Iva Sabadinova. Za risanje imam gospodično Birsovo. V mojem razredu vse deklice radečitajo zabavne knjige in zato smo sklenile, da bomo nabirale denar za zabavne knjige. In najprvo smo naročile „Zvonček“. Meni je jako všeč povest „Kekec na hudi poti“. Z veseljem pričakujem prihodnje številke. Moja mama se imenuje Ivana, babica pa Ana. Jaz nimam ne bratcev ne sester. Dne 10. junija 1918 je bila procesija za preljudi mir. Tistikrat, ko je prišel dr. Korošec k Sv. Ivanu, je bil vrt svetovjanskega Narodnega doma do zadnjega koticarja napolnjen. Oh, kako srečna sem bila, ko sem zrla v prijazno obličje dr. Korošca. Imela bi Vam povedati še marsikaj, toda kje naj bo toliko prostora za druge koticarje! Če dovolite, se bom oglasila drugič.

Srčno Vas pozdravlja

Vilma Bradačeva,
učenka VI. r. pri Sv. Ivanu
poleg Trsta.

Odgovor:

Ljuba Vilma!

Takrat, ko si mi pisala to pismo, ni bil Trst še zaseden od Italijanov. Danes čutite tržaški Jugoslovani njegovo trdo pest, a upamo, da zmaga naposled pravica in se iznebite tujca. Bog daj, da se to kmalu zgodi! Takrat bo zopet lepo v Trstu in tudi pri Svetem Ivanu! Ako ti pridejo te vrstice v roke, izroči moje srčne pozdrave vsem, ki jih imenuješ v svojem pismu! Naj živi jugoslovanski Trst!

*

Gospod Doropoljski!

Danes Vam privikrat piševa. Upava, da najinega pisma ne vržete v koš. Midva sva oba goriška begunca, toda upava, da bomo kmalu šli nazaj v milo domovino.

Sedaj pa zbogom!

Ljubivoj Skrt in Matko Jonko,
učenca V. raz. v Radovljici.

Odgovor:

Ljuba Ljubivoj in Matko!

Trdo je begunsko življenje — vem! Toda v tako lepem kraju kakor je Radovljica s svojo slikovito, naravnost očarujočo okolico, človek nekoliko pozabi na težave, ker ga lepota naše zemlje dviga iz mraků trpljenja in bednosti! Tudi jaz upam z vama vred, da se kmalu vrmeta na solnčno Goriško.

*

Čenjeni gospod Doropoljski!

Sedaj Vam pišem prvič, ker šele letos dobivam „Zvonček“. Hodim v ponavljalno šolo. Jako rad bi šel naprej v šolo, pa sedaj še ne morem iti. Tukaj sem samo jaz naročnik „Zvončka“. Jako rad ga berem, posebno pa zastavice rešujem in slike gledam.

Moja dva brata sta že dolgo časa v vojni. V tem času sta nam umrla dragi stari ata in pred nekaj časom tudi naša ljuba mama. Velika žalost je zdaj pri nas. Vsi komaj čakamo, da bo vojna končana.

Rad pomagam zunaj pri delu, posebno sedaj, ko kosimo. Naš ata je rekel, da Vas pozna. Kaj tudi Vi njega?

Lepo Vas pozdravlja

Ivan Česnik,
učenec v Knežaku.

Odgovor:

Ljubi Ivan!

Sedaj, ko odgovarjam na Tvoje pismo, je vojne že konec, a vendar je Tvoj rojstni kraj v oblasti našega starega neprijatelja Italijana. Toda ta oblast je le začasna. Ko začne „Zvonček“ svobodno prihajati v Tvoje roke, bo naša jugoslovanska zemlja že oproščena laškega neljubega gosta. Takrat se Ti odpre pot v šole, kamor si želiš. In vsi se združite na ljubem domu, ki ga poznam, kakor poznam tudi Tvojega očeta. S srčnimi pozdravi mislim nate in na vse, ki se radi imamo!

*

Velečeni gospod Doropoljski!

Danes Vam pišem prvič. Star sem 13 let in hodim v II. b razred ljubljanske realke.

Za razrednika imam g. prof. dr. Šlebingerja. Najbolj me veseli risanje in prirodoslovje. Imam še enega brata v Litiji, ki hodi v VI. razred. Jako rad berem „Zvonček“. Prosim, če bi natisnili to pisemce v svoj kotichek.

Prav lepo Vas pozdravlja

Albin Damjan,
Ljubljana.

Odgovor:

Ljubi Albin!

Prof. dr. Šlebinger, Tvoj razrednik, je prijatelj našega „Zvončka“ in se za njegov napredek jako zanima. Zakaj to pripovedujem? Zato, ker sem uverjen, da je vsak prijatelj našega lista obenem prijatelj naše učeče se mladine. — Risanje je lep predmet, a nič manj važen in zanimiv predmet ni prirodoslovje. Gotovo si se že sam prepričal, da risanje dobro služi prirodoslovju in obratno. Povej nam, zakaj?

*

Blagorodni g. Doropoljski!

Tudi jaz se Vam namenjam pisati pismo. Hodim v drugi razred realne gimnazije v Ljubljani. Imam še dva brata in eno sestro. Tudi jaz sem naročnik „Zvončka“. Najbolj mi ugaja latinščina in slovenščina.

Pozdravlja Vas

Milan Rodč,
učenec II. a r. SHS realne gimn.

Odgovor:

Ljubi Milan!

Kadar boš dobro umel latinščino, boš lahko z velikim užitkom prebiral znamenita dela pesnikov in pisateljev starih Rimljanov. Spoznal pa boš obenem, da presega naš materinski jezik v lepoti govorico starih Rimljanov. Slovenska beseda — najlepša beseda!

*

Vse dosedanje koticekarje vljudno vabim k sotrudništvu. Želim, naj se jim pridruži mnogo novih prijateljev in prijateljic, da se razvije naš krog po vsej Jugoslaviji!

